

МЕДИЧНЕ ПРАВО В ДОКУМЕНТАХ: НАЦІОНАЛЬНІ АКТИ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ЛИСТ

від 02.02.2018 р.

№ 19.1-04-158/2823

У зв'язку з набуттям чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я» в регіонах розпочато процес перетворення закладів охорони здоров'я з комунальних установ на комунальні некомерційні підприємства, МОЗ України надає інформацію стосовно механізму фінансування зазначених підприємств в умовах чинного законодавства.

Автономізація закладів охорони здоров'я сприяє збільшенню господарської та фінансової автономії (самостійності) та управлінської гнучкості комунальних закладів охорони здоров'я, формуванню у них стимулів для поліпшення якості медичного обслуговування населення і водночас підвищення економічної ефективності використання активів.

Щодо можливості фінансування закладів охорони здоров'я, які змінили організаційно-правову форму з комунальної установи на комунальне некомерційне підприємство, за рахунок медичної субвенції через органи державного казначейства інформуємо.

Пунктом 1 ст. 48 Бюджетного кодексу України встановлено, що субвенції – міжбюджетні трансферти для використання на певну мету в порядку,

визначеному органом, який ухвалив рішення про надання субвенції. Статтею 97 Бюджетного кодексу України передбачено серед можливих трансфертів із державного бюджету до місцевого – медичну субвенцію.

Пунктом 3 Порядку та умов надання медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 січня 2015 р. N 11 «Деякі питання надання медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам», встановлено, що субвенція спрямовується на оплату поточних видатків закладів охорони здоров'я та програм у сфері охорони здоров'я, визначених у ст. 1034 Бюджетного кодексу України.

Частиною 1 ст. 1034 Бюджетного кодексу України визначено, що медична субвенція спрямовується на видатки місцевих бюджетів, передбачені у п. 3 ч. 1 ст. 89 (крім підпункту «г») та п. 3 ч. 1 ст. 90 цього Кодексу, для оплати поточних видатків, крім видатків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв.

Частина 3 ст. 90 Бюджетного кодексу України вказує, серед іншого, щодо видатків, що здійснюються з бюджету Автономної Республіки Крим і обласних бюджетів, належать видатки на охорону здоров'я, спеціалізовану амбулаторно-поліклінічну та стаціонарну допомогу (спеціалізовані лікарні, поліклініки, включаючи стоматологічні центри, диспансери, госпіталі для ветеранів війни, будинки дитини, станції переливання крові); інші державні програми медичної та санітарної допомоги (медико-соціальні експертні комісії, бюро судмедекспертизи, центри медичної статистики, територіальні медичні об'єднання, автопідприємства санітарного транспорту, бази спецмедпостачання, центри здоров'я і заходи санітарної освіти, регіональні заходи з реалізації державних програм, інші програми і заходи); регіональні програми розвитку та підтримки комунальних закладів охорони здоров'я, які є об'єктами права спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст, що перебувають в управлінні обласних рад, і регіональні програми надання населенню медичних послуг понад обсяг, передбачений програмою державних гарантій медичного обслуговування населення.

Частиною 6 ст. 22 Бюджетного кодексу України визначено, що розпорядник бюджетних коштів може уповноважити одержувача бюджетних коштів на виконання заходів, передбачених бюджетною програмою, та надати йому кошти бюджету (на безповоротній чи поворотній основі) в межах відповідних бюджетних асигнувань. Одержувач бюджетних коштів використовує такі кошти на підставі плану використання бюджетних коштів, що містить розподіл бюджетних асигнувань, затверджених у кошторисі цього розпорядника бюджетних коштів.

Пунктом 1 ст. 38 Бюджетного кодексу України визначено, що одержувачами бюджетних коштів можуть бути суб'єкти господарювання, громадська чи інша організація, яка не має статусу бюджетної установи, уповноважена розпорядником бюджетних коштів на здійснення заходів, передбачених бюджетною програмою, та отримує на їх виконання кошти бюджету.

Аналогічні положення містяться у постанові Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2002 р. № 228 «Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ», де визначено порядок визначення одержувача бюджетних коштів, порядок складання кошторисів розпорядником бюджетних коштів та плану використання бюджетних коштів відповідним одержувачем бюджетних коштів (комунальним некомерційним підприємством). Тобто утворене комунальне некомерційне підприємство змінить статус із розпорядника на одержувача бюджетних коштів за відповідною програмою фінансування з місцевого бюджету, яка буде складатись (частково чи повністю) з коштів медичної субвенції з державного бюджету.

При цьому ч. 1 ст. 43 Бюджетного кодексу України визначає, що при виконанні державного бюджету і місцевих бюджетів застосовують казначейське обслуговування бюджетних коштів. Казначейство України забезпечує казначейське обслуговування бюджетних коштів на основі єдиного казначейського рахунку, відкритого у Національному банку України. У п. 1 ч. 2 зазначеної статті мовиться, що казначейське обслуговування бюджетних коштів передбачає розрахунково-касове обслуговування розпорядників і одержувачів бюджетних коштів, а також інших клієнтів, відповідно до законодавства.

Пунктом 4.6 наказу Міністерства фінансів України від 23 серпня 2012 р. № 938 «Про затвердження Порядку казначейського обслуговування місцевих бюджетів» визначено, що розпорядники нижчого рівня (одержувачі бюджетних коштів) включаються до мережі головних розпорядників або розпорядників нижчого рівня, якщо вони отримують асигнування безпосередньо від них. Порядок здійснення розрахунків органами державного казначейства в межах бюджетних програм визначається цією ж Інструкцією та, зокрема, розділами 9 та 10.

Також з метою надання методичної допомоги органам місцевого самоврядування, керівникам місцевих органів управління охорони здоров'я та закладів охорони здоров'я розроблено Методичні рекомендації з питань перетворення закладів охорони здоров'я з бюджетних установ у комунальні некомерційні підприємства, розміщені на офіційному веб-сайті МОЗ України.

Заступник Міністра

П. Ковтонюк